

**UCHWAŁA NR XLVI/391/22
RADY MIASTA RAWA MAZOWIECKA**

z dnia 29 grudnia 2022 r.

**w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 583, poz. 1005, poz. 1079 i poz. 1561) oraz art. 4¹ ust. 2, ust 2a i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, poz. 2469, z 2022 r. poz. 24, poz. 218, poz. 1700 i poz. 2185) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469, z 2022 r. poz. 763, poz. 764, poz. 1700 i poz. 1812)

Rada Miasta Rawa Mazowiecka uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Wieloletni Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Rawa Mazowiecka na lata 2023 - 2025 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Rawa Mazowiecka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta Rawa Mazowiecka

Grażyna Dębska

**Załącznik do uchwały Nr XLVI/391/22
Rady Miasta Rawa Mazowiecka
z dnia 29 grudnia 2022 r.**

**Wieloletni Miejski Program
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii dla miasta Rawa Mazowiecka
na lata 2023 - 2025**

Rawa Mazowiecka, grudzień 2022 r.

TREŚĆ DOKUMENTU

Wstęp

I . Podstawy prawne programu.

II. Diagnoza problemów społecznych związanych z uzależnieniami i przemocą na terenie Miasta Rawa Mazowiecka.

1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w latach 2019-2022.
2. Wybrane dane dotyczące działalności podmiotów realizujących działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
3. Diagnoza problemów społecznych związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne, uzależnieniem od mediów oraz przemocą.

III. Zasoby i podmioty realizujące Program.

IV. Adresaci Programu.

V. Źródła finansowania Programu.

VI. Cele i zadania Programu.

VII. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VIII. Monitoring efektywności działań.

Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2025 stanowi kontynuację działań prowadzonych w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla miasta Rawa Mazowiecka w latach ubiegłych. Program jest podstawowym dokumentem określającym lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji negatywnych skutków społecznych, zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i uwięzienia w przemoc domową.

Program zakłada realizację działań, które są zgodne z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) oraz kierunkami zgodnymi z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 2469). Program stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Wg wyżej wymienionych ustaw do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań w zakresie profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych. Natomiast nowelizacja z dnia 17 grudnia 2021 r. ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw określa obowiązek uchwalania wspólnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Realizatorem działań w ramach zintegrowanego przeciwdziałania uzależnieniom, w tym od alkoholu oraz zadań na rzecz „ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych I NSP” w ramach przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków są JST.

Pandemia koronawirusa w latach 2020 – 2021 pokazała, że działania realizowane w ramach programu mogą być realizowane również w formie zdalnej z wykorzystaniem telefonu oraz narzędzi i komunikatorów internetowych. Zapisy niniejszego programu dopuszczają jego realizację i finansowanie w sposób dostosowany do aktualnej sytuacji epidemicznej, w zależności do aktualnych przepisów i wytycznych sanitarnych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Rawa Mazowiecka na lata 2023 -2025 został opracowany we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w oparciu o dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, danych ze sprawozdań z realizacji zadań składanych przez podmioty działające w zakresie profilaktyki

i rozwiązywania problemów alkoholowych. Strategia została opracowana na podstawie wyników diagnozy lokalnych problemów społecznych Miasta Rawa Mazowiecka. Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obecnie: Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Program zawiera działania o charakterze profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. W ramach programu realizowana jest lokalna międzysektorowa polityka przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu. Realizowane zadania mają na celu zmniejszanie spożycia alkoholu, skali akceptacji dla upijania się, podniesienie wieku inicjacji alkoholowej oraz redukcję szkód wywołanych uzależnieniem od alkoholu. Program zakłada pomoc osobom uzależnionym w wyjściu z nałogu, zminimalizowanie jego skutków. Działania podejmowane w ramach Programu mają charakter interdyscyplinarny. Realizacja programu jest odpowiedzią na potrzeby wynikające z uzależnienia od alkoholu. Niezbędne są działania ograniczające dostęp do alkoholu, szkolenia dla pracowników punktów sprzedaży alkoholu oraz zmiana kultury picia i postaw wobec używek. Ważne jest ciągłe podnoszenie świadomości mieszkańców o negatywnych dla zdrowia skutkach sięgania po alkohol i narkotyki, dostarczanie alternatywnych wolnych od nałogu form spędzania czasu wolnego oraz zwiększanie wiedzy o symptomach uzależnienia i miejscach pomocy. Celem programu jest zwiększanie dostępności udzielanej pomocy profesjonalnej w zakresie uzależnień od narkotyków.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii dla miasta Rawa Mazowiecka na lata 2023 - 2025 określa miejską strategię w zakresie przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie. Alkohol często jest czynnikiem ryzyka zwiększającym prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy w rodzinie. W rodzinach z problemem alkoholowym akty przemocy występują dwukrotnie częściej niż w rodzinach wolnych od nadużywania alkoholu. Dlatego niezwykle ważne jest działanie interdyscyplinarne w tym zakresie, obejmujące profilaktykę oraz konkretną pomoc osobom uwikłanym w przemoc.

Zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii realizowane będą przez działalność wychowawczą, edukacyjną i informacyjną oraz pomoc osobom uzależnionym od narkotyków, w tym także nowych substancji psychoaktywnych. Działania będą kierowane do osób już uzależnionych poprzez ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych, leczenie, rehabilitację.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Realizacja działań dotyczących wyłącznie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2025 **będzie finansowana z środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na podstawie art. 18 oraz z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (z tzw.**

„małpkowego” nie będą pokrywane koszty zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii oraz przemocy w rodzinie).

I. Podstawy prawne programu:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
 - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
 - Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
 - Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
 - Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
 - Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych,
 - Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym,
 - Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
 - Uchwała nr XLII/304/18 Rady Miasta Rawa Mazowiecka z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Rawa Mazowiecka (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2018 r. poz. 3482)
 - Uchwała nr XLV/318/18 Rady Miasta Rawa Mazowiecka z dnia 6 września 2018 r. w sprawie zasad usytuowania na terenie Miasta Rawa Mazowiecka miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego z 2018 r. poz. 4903).
- Plan zadań zawartych w Programie uwzględnia zadania wynikające z:
- Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025

II. Diagnoza problemów społecznych związanych z uzależnieniami oraz przemocą na terenie Miasta Rawa Mazowiecka

1. Wybrane dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w latach 2019-2022

- a) Zgodnie z obowiązującymi przepisami Rada Miasta Rawa Mazowiecka podjęła w 2018 r. dwie uchwały, w których to ustaliła maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania na terenie miasta Rawa Mazowiecka miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

b) W lipcu 2021 r. na terenie miasta przeprowadzono „Kampanię informacyjną dla sprzedawców napojów alkoholowych”. Składała się ona z trzech części: badania dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim, audytu punktu i szkolenia sprzedawców. Celem realizowanej kampanii było zwrócenie uwagi sprzedawców i świadków sprzedaży w sklepach, że dorosły wygląd nie oznacza pełnoletniości upoważniającej do zakupu napojów alkoholowych. w ramach przeprowadzonego szkolenia sprzedawcy zostali poinformowani o tym, że prowadzenie sprzedaży alkoholu wbrew zasadom określonym w art. 13, 14 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości jest przestępstwem grożącym karą grzywny.

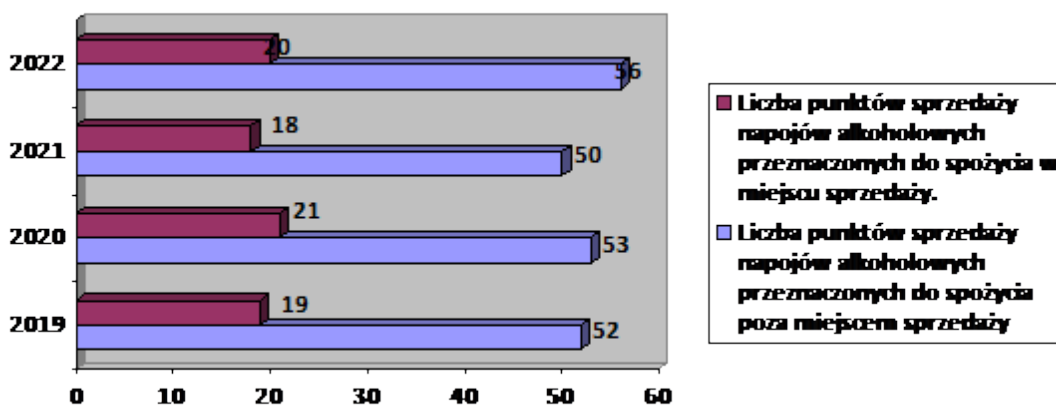
Badanie zostało przeprowadzone w 33 punktach sprzedaży alkoholu, przy czym:

·w 3 z nich nie spytano „tajemniczego klienta” o okazanie dowodu tożsamości, a co za tym idzie chciano sprzedać alkohol osobie, która w danym roku ukończyła 18 lat, jednak jej wygląd i zachowanie budzi uzasadnione wątpliwości co do wieku. W pozostałych punktach sprzedawcy zapytali o dowód osobisty, a w przypadku gdy osoba dokonująca zakupu go nie pokazała odmawiali sprzedaży.

·w 5 audytowanych punktach sprzedaży nie były widoczne odpowiednie informacje o szkodliwości spożywania alkoholu.

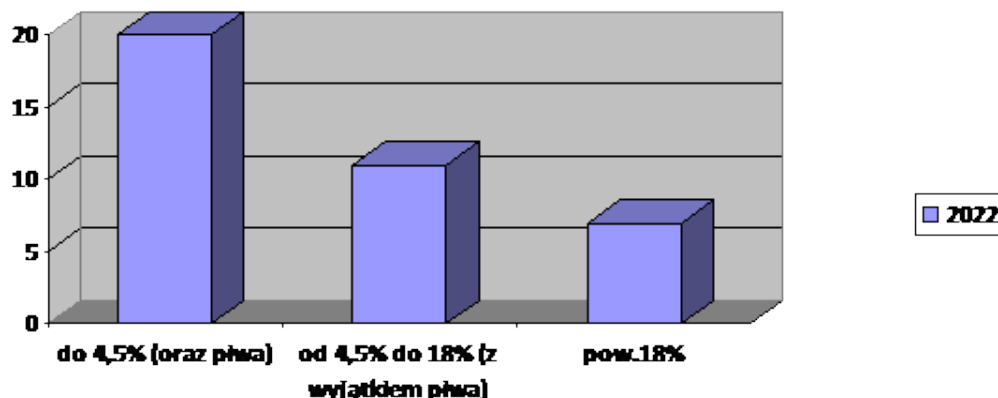
·w audytowanych punktach trener nie dostrzegł osób niepełnoletnich sprzedających lub podających alkohol.

c) Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2019-2022.

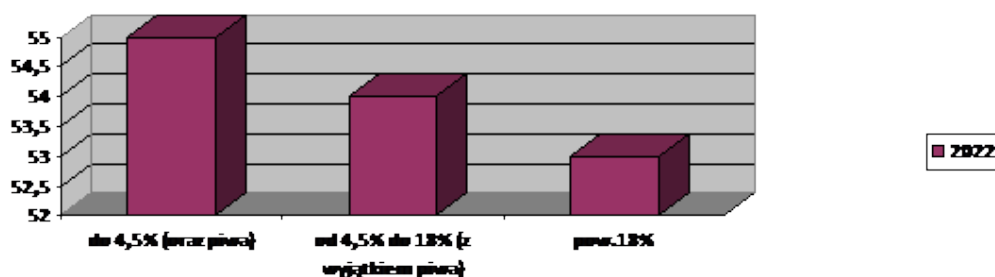
Wykres nr 1. Punkty sprzedaży napojów alkoholowych

d) Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych według zawartości alkoholu, w miejscu sprzedaży w 2022 roku.

Wykres nr 2. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży

e) Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych według zawartości alkoholu, poza miejscem sprzedaży w 2022 roku.

Wykres nr 3. Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży

2. Wybrane dane dotyczące działalności podmiotów realizujących działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Z danych uzyskanych od podmiotów realizujących na terenie miasta Rawa Mazowiecka działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii wynika, że:

1. Jakość życia mieszkańców uzależniona jest między innymi od poziomu bezpieczeństwa na terenie miasta. Według danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Rawie Mazowieckiej w latach 2019-2021 ujawniono na terenie powiatu rawskiego (brak danych dla samego Miasta) następującą ilość przestępstw:

Lp.	Rodzaje przestępstw i zjawisk patologicznych	Lata			
		2019	2020	2021	2022
1.	Kierujący w stanie nietrzeźwym z terenu miasta Rawa Mazowiecka	24	79	27	21
2.	Kierujących pod wpływem środków narkotycznych z terenu miasta Rawa Mazowiecka	0	2	1	0

3.	Naruszenie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta Rawa Mazowiecka	-	-	13	44
4.	Zatrzymani do wytrzeźwienie z terenu powiatu Rawa Mazowiecka	51	67	41	46
5.	Handel wyrobami alkoholowymi bez znaków akcyzy	0	0	2	1
6.	Handel wyrobami narkotycznymi	25	0	0	3
7.	Osoby nielegalnie handlujące alkoholem	0	0	2	1
8.	Ilość sprawców zakłócenia spokoju i porządku publicznego będących w stanie po spożyciu alkoholu	-	-	8	3
9.	Ilość sprawców zakłócania spokoju i porządku publicznego będących w stanie po spożyciu środków narkotycznych	0	0	0	0
10.	Interwencje przeprowadzone w związku z przemocą w rodzinie:	-	-	19 (dane z powiatu)	20
11.	Wnioski o leczenie skierowane do MKRPA w Rawie Mazowieckiej	2	23	16	7

Tabela nr 1. Dane KPP w Rawie Mazowieckiej

Powyższe dane wskazują, że zmalała liczba zatrzymanych nietrzeźwych kierowców. Zmniejsza się również liczba osób spożywających alkohol w miejscach publicznych oraz zakłócających spokój i porządek publiczny.

Odnotowano większy niż w roku ubiegłym handel wyrobami narkotycznymi.

2. Według danych statystycznych Straży Miejskiej w Rawie Mazowieckiej w roku 2022 znacznie spadła w porównaniu do lat poprzednich liczba odnotowanych naruszeń zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych. Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienie jak i nietrzeźwych doprowadzonych do miejsca zamieszkania utrzymuje się na podobnym poziomie na przestrzeni lat. Odnotowano spadek ilości sprawców zakłócenia spokoju i porządku publicznego, będących w stanie po spożyciu alkoholu:

Lp.	Rodzaje przestępstw i zjawisk patologicznych	Lata			
		2019	2020	2021	2022
1.	Naruszenie zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta Rawa Mazowiecka	1217	691	321	112
2.	Zatrzymani do wytrzeźwienie z terenu miasta Rawa Mazowiecka	18	16	2	1
3.	Nietrzeźwi doprowadzeni do miejsca zamieszkania	9	4	0	0
4.	Ilość sprawców zakłócania spokoju i porządku publicznego będących w stanie po spożyciu alkoholu	226	40	184	28

Tabela nr 2. Dane Straży Miejskiej

1. Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu uzależnienia lub nadużywania środków psychoaktywnych przez co najmniej jednego z członków **rodziny** **zmałała w 2022 roku.**

Lp.		2019	2020	2021	2022
1.	Ogólna liczba rodzin objętych pomocą materialną	359	302	313	279
2.	Liczba rodzin objętych pomocą materialną z powodu uzależnień	76	60	77	59

Tabela nr 3. Dane MOPS w Rawie Mazowieckiej

2. Z danych, działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, iż w ostatnim roku nastąpił spadek liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Lp.	Liczba założonych „Niebieskich Kart”	2019	2020	2021	2022
1.	Ogółem	43	27	29	27
2.	MOPS	8	1	4	3
3.	Policja	35	25	24	22
4.	Placówka oświatowa	0	0	0	2
5.	Placówka służby zdrowia	0	0	0	
6.	MKRPA	0	1	1	0

Tabela nr 4. Dane Zespołu Interdyscyplinarnego

1. Z danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że uległa wzrostowi liczba osób z problemem alkoholowym zgłoszonych do Komisji, w celu przeprowadzenia rozmowy motywacyjnej. Zmałała liczba skierowanych do sądu wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu.

Lp.	Wyszczególnienie	2019	2020	2021	2022	
1.	Liczba osób zgłoszonych do komisji o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu	ogółem	55	38	16	25
		kobiety	11	7	2	5
		mężczyźni	44	31	14	20
2.	Liczba spraw zakończonych podjęciem przez osobę zgłoszoną decyzji o dobrowolnym podjęciu leczenia odwykowego po rozmowach motywujących przeprowadzonych przez komisję	11	6	3	7	
3.	Liczba osób skierowanych przez komisję na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczniczego	12	5	5	16	

4.	Liczba skierowanych do sądu wniosków o zobowiązanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu.	4	19	4	7
	w tym wnioski skierowane do sądu bez opinii biegłego	0	9	0	1

Tabela nr 5. Dane z MKRPA

W związku z trwającą od 2020 r. pandemią COVID-19 MKRPA w dużym stopniu kontynuowała procedury rozpoczęte w 2020 r. co nie jest ujęte w statystykach za 2021 rok (kierowanie na badanie do biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu, monitorowanie procesów leczenia)

1. Diagnoza problemów związanych z sięganiem po substancje psychoaktywne uzależnieniami behawioralnymi oraz przemocą.

Planowane w Programie działania odwołują się do przeprowadzonej w pierwszym kwartale 2022 r. diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych. Respondentami biorącymi udział w badaniach była populacja dzieci, młodzieży (541 uczniów) oraz osób dorosłych (100 osób) zamieszkujących Miasto Rawa Mazowiecka.

1. W opinii przebadanej grupy mieszkańców Miasta Rawa Mazowiecka dość istotnymi problemami społecznymi są: uzależnienie od alkoholu (42%), uzależnienia behawioralne (41%) oraz bezrobocie (42%). Bardzo istotnym problemem jest uzależnienie od alkoholu wg opinii 23% badanych i uzależnienia behawioralne wg opinii 20% badanych. Z kolei bardzo powszechnymi zjawiskami uzależnień w ich środowisku są: sieciologizm (73%), alkoholizm (70%) i pracoholizm (64%).

2. Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu mieszkańcy Miasta Rawa Mazowiecka odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o wysokim poziomie ryzyka – badani regularnie spożywają alkohol (30% deklaruje, że raz w tygodniu, 26% kilka razy w tygodniu, 5% prawie codziennie), wypijając przy tym umiarkowane ilości alkoholu (1-2 porcje: 36%, 3-4 porcje: 34%).

3. Dla niemal połowy badanych (47%) w najbliższej okolicy znajdują się zbyt mała liczba punktów, gdzie można nabyć alkohol.

4. 50% respondentów uważa osoby pijące alkohol za zagrażające bezpieczeństwu w lokalnym środowisku.

5. 18% mieszkańców Miasta Rawa Mazowiecka daje przyzwolenie na prowadzenie samochodu po wypiciu niewielkiej ilości alkoholu oraz uważa, że jest to bezpieczne.

6. 65% ankietowanych przyznało, że nie posiada wiedzy na temat miejsc w lokalnym środowisku, w których osoby borykające się z problemem uzależnienia od alkoholu uzyskałyby pomoc.

7. Palenie wyrobów tytoniowych jest wśród dorosłych mieszkańców Miasta Rawa Mazowiecka rozpowszechnionym nałogiem – 48% badanych deklaruje, że okazjonalnie pali papierosy lub e-papierosy, a nałogowe palenie wyrobów tytoniowych zadeklarowało 28%.

8. Badani respondenci deklarują, że znają w swoim środowisku osoby przyjmujące substancje odurzające tj. **narkotyki i dopalacze**, 17% zna przynajmniej jedną osobę.

9. Problem uzależnienia od **gier hazardowych** na terenie Miasta Rawa Mazowiecka jest zauważalny - 16% mieszkańców przyznaje, że grywa w gry na pieniądze a jako przyczyny uwikłania hazard badani wskazują: chęć poprawienia sytuacji finansowej oraz powody rozrywkowe. Nadziej napawa fakt, że 84% respondentów uważa, że od grania w gry na pieniądze można się uzależnić.

10. Problem przemocy w lokalnej społeczności jest zauważalny. 13% mieszkańców Miasta Rawa Mazowiecka deklaruje, że ma w swoim otoczeniu osoby doświadczające przemocy w rodzinie, a 43% podejrzewa, że do tego chodzi.

11. 67% ankietowanych mieszkańców dostrzega potrzebę realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień. Badani wskazali szczególnie na potrzebę organizacji otwartych konsultacji terapeuty uzależnień (22%), pomocy w integracji dzieci po okresie izolacji spowodowanym pandemią (18%) oraz prowadzenia warsztatów profilaktycznych dla uczniów (10%).

Rekomendowane działania dla dorosłych mieszkańców:

1. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia. W tym celu skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki, broszury lub rozmieszczone na terenie Miasta plakaty i bilbordy. Aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców, warto wykorzystać przy tym nowe media. Warto również wykorzystać tablice informacyjne w miejscach publicznych. Kampania powinna uwzględniać również informacje dla mieszkańców Miasta, na temat możliwych form pomocy w przypadku uzależnienia od alkoholu (także jeśli chodzi o kogoś znajomego lub członka rodziny).

2. Inicjowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień.

3. Organizowanie szkoleń i kursów mających na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry oraz zaangażowanie tych podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych. Ważne przed przeprowadzeniem szkoleń, jest przekazanie grupom, które mają być objęte szkoleniem, krótkich ankiet mających na celu zbadanie ich potrzeb szkoleniowych.

4. Przeprowadzenie kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz podejmowanie działań mających na celu zmianę przekonań i postaw uczestników ruchu drogowego poprzez wzmacnianie postawy braku tolerancji dla spożywania alkoholu wśród osób kierujących pojazdami.

5. Współpraca z Policją, na przykład w celu rozpowszechniania przez nich ulotek, broszur i materiałów edukacyjnych podczas kontroli drogowych na temat wpływu alkoholu na organizm.

6. Wskazane jest zwrócenie szczególnej uwagi na dostępność oraz rozpowszechnienie informacji na temat działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od narkotyków i dopalaczy, a także rozpowszechniania wiedzy o negatywnych skutkach ich zażywania.

Sprzedawcy napojów alkoholowych

1. Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy **odpowiedzialnie podchodzą** do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol **60% badanych deklaruje, że sprawdza dowody potwierdzające wiek**. Zestawiając te wyniki z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu Miasta Rawa Mazowiecka, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Kampania informacyjna może, zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach. Rekomenduje się także zapoznanie pracowników punktów sprzedaży napojów alkoholowych z procedurą skutecznej odmowy, wzmacnianie umiejętności asertywności oraz ukazanie sposobów wspomagających współpracę sprzedawców z Policją.

Dzieci i młodzież szkolna

1. Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Mieście Rawa Mazowiecka można określić na niskim poziomie ryzyka. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol- inicjację alkoholową ma za sobą 9% uczniów klas 4-6 oraz 31% uczniów klas SP 7-8. Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas programów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.

2. Badania wykazały, że pewien odsetek badanych młodych mieszkańców Miasta Rawa Mazowiecka palił lub nadal pali wyroby papierosowe. Do palenia papierosów chociaż raz w życiu przyznaje się sobą 2% uczniów klas 4-6 oraz 12% uczniów klas SP 7-8. Najczęściej wskazywanymi powodami palenia papierosów przez starszych uczniów, którzy mają za sobą inicjację nikotynową była chęć spróbowania czegoś nowego. Jednocześnie niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Rekomenduje się podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

3. Jak wynika z badań problem zażywania substancji psychoaktywnych takich jak narkotyki czy dopalacze jest zauważalny, lecz nie rozpowszechniony wśród uczniów szkół Miasta Rawa Mazowiecka (1% uczniów klas SP 4-6 oraz 4% uczniów SP 7-8 przyznaje, że zażywało już narkotyki lub dopalacze). Uczniowie w większości nie potrafią ocenić, czy nabycie owych substancji jest w ich otoczeniu trudne czy łatwe. Należy zwrócić uwagę na profilaktykę narkotykową wśród uczniów. W przypadku zażywania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje oraz czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów i uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Zaleca się podjęcie obserwacji w placówkach oświatowych, w celu identyfikacji uczniów zażywających środki psychoaktywne.

4. Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu z komputera. Uczniowie spędzają dziennie w ten sposób nawet powyżej 6 godzin dziennie (SP 4-6: 14%; SP 7-8: 32%). Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

5. Zauważalnym problemem wydaje się być skłonność uczniów do korzystania z gier hazardowych, a internetowe gry „na pieniądze” zaczynają być coraz bardziej popularne wśród dzieci i młodzieży. Po 10% uczniów w każdej grupie wiekowej miało już do czynienia internetowymi grami na pieniądze lub grami na automatach w salonach gier (44% - SP 4-6, 45% SP 7-8). Warto zaznajomić uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych lub krótkich pogadanek na lekcjach wychowawczych.

6. Uczniowie w Mieście Rawa Mazowiecka deklarują w zdecydowanej większości bardzo dobre lub dobre relacje z opiekunami (SP 4-6: 97%; SP 7-8: 89%). Zaleca się rozwijanie pozytywnego potencjału rodziny i jednocześnie wzmacnianie czynnika chroniącego, jakim jest pozytywna więź dziecka z rodzicami poprzez realizację warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców.

Rekomendowane działania dla środowiska szkolnego:

Organizacja spotkań, pogadanek, zajęć i warsztatów dla uczniów, które będą:

- wskazywały negatywne skutki picia alkoholu, palenia papierosów i uzależnienia od tych substancji,
- uświadamiały uczniom jak uzależnienie wpływa na życie,
- rozwijały asertywną postawę – umiejętność odmowy,

- kształtowały postawy wolne od używek oraz promowały zdrowy styl życia, uczenie zasad bezpiecznego korzystania z Internetu, oraz będą miały na celu:
- uwrażliwienie młodych internautów na problem cyberprzemocy,
- poznanie zasad ochrony danych osobowych w Internecie przez uczniów,
- uczenie zasady stosowania ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci oraz postawy wzajemnego szacunku w Internecie,
- kształtowanie w młodych ludziach czujności w stosunku do innych szczególnie nieznanym,
- dostarczenie uczniom wiedzy dotyczącej zarówno korzyści, jak i zagrożeń płynących z użytkowania Internetu,
- kształtowanie postaw uczniów sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z czasem i doborem treści programów komputerowych oraz Internetu,
- promowanie zasad zdrowego stylu życia,
- podnoszenie świadomości uczniów dotyczących ograniczeń prawnych wynikających z korzystania z sieci,
- ukazanie wpływu hazardu na funkcjonowanie młodego człowieka,
- poznanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- poznanie wpływu jaki ma na życie hazard,
- uświadomienie wartości pieniądza,
- przedstawienie chorób związanych z zaburzeniami odżywiania,
- pokazanie jak budować pozytywny obraz samego siebie.

Poszerzanie wiedzy i kompetencji nauczycieli oraz rodziców poprzez szkolenia i spotkania otwarte w tematyce:

- Przyczyn wchodzenia w uzależnienie, charakterystyki substancji psychoaktywnych.
- Wskazania miejsca nauczyciela i rodzica w procesie szeroko pojętej profilaktyki uzależnień.
- Ukazania znaczenia i oczekiwanych skutków programów profilaktycznych.
- Ćwiczenia opierające się na konkretnych przypadkach.
- Sposobów wyjścia z uzależnienia.
- Ukazania roli komunikacji w relacjach z dzieckiem i uczniem.

- Przedstawienie mechanizmu i konsekwencji uzależnienia.
- Zwrócenie uwagi na różne formy uzależnienia.
- Przekazanie rzetelnej i dokładnej wiedzy o specyfice czynności uzależniających oraz ich wpływie na organizm i psychikę młodych ludzi.
- Ukazanie sposobów radzenia sobie w tych sytuacjach, ukazanie znaczenia wsparcia dla uczniów dotkniętych owym uzależnieniem.
- Omówienie: ZUI – Zespół Uzależnienia do Internetu, wpływ komputera i Internetu na młodego człowieka, rodzaje aktywności dzieci i młodzieży w sieci, zalety korzystania z Internetu.
- Najpopularniejsze zagrożenia Internetu.
- Programy pozwalające kontrolować dostęp dzieci do komputera i Internetu.

W trakcie przeprowadzanych badań na przełomie 2019/2020 zdiagnozowano skalę problemów przemocy domowej wśród dorosłych z terenu Miasta Rawa Mazowiecka. Na podstawie badań sformułowano następujące główne wnioski:

- Przemoc domowa wśród badanych mieszkańców jest zauważalnym i znaczącym problemem społecznym. Najczęściej osobą krzywdzoną w rodzinie jest żona bądź dziecko, a osobą, która krzywdzi jest najczęściej mąż bądź ojciec
- Nadużywanie alkoholu nie jest jedynym uwarunkowaniem występowania aktów przemocy. W odniesieniu do znacznego odsetka badanej populacji należy szukać innych przyczyn zachowań agresywnych
- Część badanych wie, gdzie należy zwrócić się o pomoc. Jednak znaczna część wciąż nie wie, jaka instytucja może pomóc ofiarom przemocy.
- Relatywnie dużą grupę badanych osób charakteryzuje przekonanie, że w sprawy rodzinne nie należy ingerować nawet, jeśli dzieją się w tej rodzinie niepokojące sprawy.
- W większości badani mieszkańcy twierdzą, że za stosowanie przemocy zawsze odpowiedzialny jest sprawca. Aczkolwiek nieznaczny odsetek badanych mężczyzn nie zgodził się z tym stwierdzeniem.

W związku z powyższym niezbędne jest podjęcie systemowej i wielokierunkowej aktywności instytucji, służb, organizacji pozarządowych i osób fizycznych na rzecz ochrony dziecka i rodzin przed przemocą. Wg zaleceń dużą rolę powinny pełnić projekty o charakterze środowiskowym, łączące oddziaływania na dzieci, rodziców, pedagogów oraz inne osoby stykające się z problemem przemocy w rodzinie.

Wnioski te skłaniają do refleksji nad możliwymi działaniami zapobiegawczymi, interwencyjnymi oraz terapeutycznymi. Z jednej strony oczywiste staje się wspieranie już istniejących miejsc lokalnej pomocy dla

osób z problemem alkoholowym oraz narkotykowym oraz członków ich rodzin, poszerzanie oferty działań i dostosowywanie do potrzeb mieszkańców, chociażby w takich zakresach jak: dostępność czy kompleksowość pomocy. Sami dorośli wskazali też na potrzebę prowadzenia działań profilaktycznych, adresowanych do dzieci, młodzieży i młodych dorosłych. Tą profilaktyką należałoby objąć również rodziców, a więc samych badanych.

Niewątpliwie też ogromne pole do działania mają tu służby prewencyjno-interwencyjne, takie jak: policja, straż miejska, ośrodek pomocy społecznej i medyczne (pielęgniarki środowiskowe, lekarze). Istnieje zapewne potrzeba lepszej koordynacji działania ww. służb i instytucji.

Zakres realizacji Programu w latach ubiegłych oraz rezultaty działań wskazane są w sprawozdaniach z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

III. Zasoby i podmioty realizujące Program

1. Realizacja zadań określonych w programie należy do:

- Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Profilaktyki Uzależnień, powołanego przez Burmistrza Miasta;
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

2. Określone zadania Programu mogą być zlecane osobom fizycznym, instytucjom, organizacjom pozarządowym na podstawie zawieranych umów cywilno-prawnych bądź zlecanych w formie dofinansowania realizacji zadań własnych Miasta (konkursy ofert) lub też przekazywanych w drodze zawartego porozumienia między Miastem Rawa Mazowiecka a konkretnymi instytucjami.

3. Podmioty ubiegające się o wsparcie finansowe na działania przewidziane w programie zobowiązane są do pisemnego złożenia prośby o finansowanie lub dofinansowanie danego przedsięwzięcia do Burmistrza Miasta Rawa Mazowiecka minimum na dwa tygodnie przed zaplanowanym działaniem. Do pisma należy załączyć np. program profilaktyczny lub wychowawczo – profilaktyczny, plan pracy, działań będący podstawą do działań profilaktycznych zgodnych z Miejskim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania wynikające z programu będą wykonywane we współpracy z innymi Podmiotami, w myśl zasady, że każde z zadań będzie realizowane/współrealizowane przez ten podmiot, który w danym obszarze jest najwłaściwszy zgodnie ze swoimi kompetencjami. Do podmiotów tych należą:

Placówki świadczące pomoc medyczną:

- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej (Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień)

- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej.

Instytucje kultury i placówki oświatowe:

- Muzeum Ziemi Rawskiej

- Miejska Biblioteka Publiczna

- Miejski Dom Kultury

- szkoły podstawowe,

- przedszkola miejskie,

- niepubliczne przedszkola,

- szkoły ponadpodstawowe,

- szkoły niepubliczne,

- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,

- Zespół Placówek Specjalnych.

Obiekty sportowe:

- hale sportowe

- boiska sportowe

- kryta pływalnia

- lodowisko

- Zalew Tatar

Miasto zapewnia pełne zaplecze sportowe dla szkół, których organem prowadzącym jest Miasto Rawa Mazowiecka.

W Rawie Mazowieckiej instytucją pomagającą osobom i rodzinom, które utraciły zdolność samodzielnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS). Instytucja ta udziela pomocy w formie finansowej, rzeczowej, pracy socjalnej, poradnictwa prawnego i psychologicznego.

Ponadto instytucje, które mogą podejmować współpracę w zakresie realizacji programu:

- Rada Miasta Rawa Mazowiecka

- Straż Miejska
- Powiatowy Urząd Pracy
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Sąd Rejonowy Wydział III Rodzinny i Nieletnich (zespół kuratorski)
- Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej
- Rawskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
- Rawsko-Mazowiecka Spółdzielnia Mieszkaniowa
- Powiatowa Komenda Policji
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Media lokalne
- Związki i Stowarzyszenia, w tym m.in.:
- Rawskie Stowarzyszenie Abstynenckie „Szansa”
- Stowarzyszenie „NOWE ŻYCIE W RAWIE”
- Stowarzyszenie „Przymierze Rodzin” (Świetlica Środowiskowa)
- Stowarzyszenie „Rawa i Przyjaciele”
- Zgromadzenie Misjonarek Krwi Chrystusa
- Kościoły

IV. Adresaci Programu:

Adresatami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r. są wszyscy mieszkańcy miasta Rawa Mazowiecka.

Program opiera się na działaniach z zakresu profilaktyki, skierowanych do odbiorców bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu, narkotyków, uzależnieniami behawioralnymi oraz problemem przemocy. Szczególną uwagę w obszarze profilaktyki poświęca się dzieciom i młodzieży, rodzicom, opiekunom. Ponadto kierunki realizacji programu w ramach profilaktyki mogą być realizowane na trzech poziomach w zależności od stopnia ryzyka.

- a) Profilaktyka uniwersalna – adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji, gdzie celem jest dostarczenie odbiorcom wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom,

- b) Profilaktyka selektywna – adresowana do jednostek i grupy zwiększonego ryzyka, które podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone wystąpieniem problemów i zaburzeń, następuje dostosowanie do specyficznych potrzeb jednostki czy grupy,
- c) Profilaktyka wskazująca – adresowana do jednostek lub grup wysokiego ryzyka, gdzie uwidocznione są wczesne symptomy problemów związanych z używaniem alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych bądź problemów wynikających z uzależnień behawioralnych.

V. Źródła finansowania Programu

Na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczają się środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Rawa Mazowiecka oraz ze środków uzyskanych przez gminę z tytułu opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml tzw. „małpkowe” (z tzw. „małpkowego” nie będą pokrywane koszty zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii oraz przemocy w rodzinie, lecz działania związane z realizacją lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.). Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości:

- 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych
- 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Środki z tzw. "małpek" przeznacza się na realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Środki finansowe niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i zostaną przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Uwzględnia się również możliwość pozyskania dodatkowych źródeł finansowania jak np. inne środki zewnętrzne pozyskiwane zarówno przez miasto jak i realizatora oraz partnerów.

V. Cele i zadania Programu.

Cele główny:

Głównym celem Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom i innym zachowaniom ryzykownym w tym uzależnieniom behawioralnym i przemocy w rodzinie.

Do osiągnięcia celu będziemy dążyć poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie i ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnym i społecznym używania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych oraz występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie.

L.p.	Cel szczegółowy:	Zadania do realizacji	Wskaźnik osiągnięcia celu
1.	<i>Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz zagrożonych uzależnieniem.</i>	<p>1. Dofinansowanie działalności Punktów Informacyjno – Konsultacyjnych dla osób z problemem uzależnień i ich rodzin oraz przemocą domową; Zadanie będzie realizowane w ramach redukcji szkód i rehabilitacji społecznej osób uzależnionych od alkoholu NPZ.</p> <p>2. Dofinansowanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób uzależnionych od narkotyków. Zadanie będzie realizowane w ramach redukcji szkód i rehabilitacji społecznej osób uzależnionych od alkoholu NPZ.</p> <p>3. Dofinansowanie szkoleń osób zajmujących się pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną dla osób uzależnionych; w tym umożliwiających uzyskanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień.</p> <p>4. Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przedmiocie motywowania do leczenia; rozpowszechnianie informacji w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ. Kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;</p>	<p>- liczba konsultacji oraz liczba osób korzystających z Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych,</p> <p>- liczba osób korzystających z pomocy</p> <p>- wysokość dofinansowania działania</p> <p>- liczba zorganizowanych szkoleń oraz liczba ich uczestników,</p> <p>- liczba przeszkolonych osób</p> <p>- liczba otrzymanych przez MKRPA wniosków dotyczących</p>

		<p>5.Wnoszenie opłat do sądu za opinie w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie na badanie w celu ustalenia diagnozy uzależnienia od alkoholu;</p> <p>6.Wnioskowanie do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego</p> <p>7.Zakup materiałów rzeczowych służących celom profilaktyczno – dydaktycznym oraz literatury fachowej i czasopism</p> <p>8.Dofinansowanie kontraktu z NFZ celem poszerzania oferty zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych, realizowanych przez Poradnię Leczenia Uzależnień;</p> <p>9.Dofinansowanie wyjazdowych form terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;</p> <p>10.Prowadzenie szkoleń dla osób podejmujących w ramach pełnionych zadań zawodowych lub społecznych funkcje interwencyjne, informacyjne oraz pomocowe wobec osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem a także członków ich rodzin (np. przedstawiciele Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy MOPS, KPP Policji, Straży Miejskiej, personel medyczny, członkowie lokalnych organizacji pozarządowych);</p> <p>11.Pomoc rehabilitacyjna dla osób uzależnionych.</p>	<p>objęcia osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu leczeniem odwykowym,</p> <p>- liczba osób, z którymi MKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące,</p> <p>- liczba osób skierowanych przez MKRPA na badanie do biegłych sądowych,</p> <p>- liczba wniosków skierowanych przez MKRPA do sądu dotyczących zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego,</p> <p>- wysokość środków przeznaczonych na zakup materiałów i literatury fachowej,</p> <p>- liczba osób objętych wsparciem Poradni Leczenia Uzależnień,</p> <p>- wysokość przekazanych środków finansowych,</p> <p>- liczba osób korzystających z wyjazdowych form terapii,</p> <p>- liczba szkoleń,</p>
--	--	---	---

			- wysokość przekazanych środków finansowych.
2.	<i>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i/lub problemy uzależnień narkotykowych, pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.</i>	<p>1.Wspieranie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych/zajęć socjoterapeutycznych/ profilaktycznych w placówkach wsparcia dziennego w ramach profilaktyki w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ·dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego, ·dożywanie dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, ·pomoc w nauce i organizacja czasu wolnego; ·dofinansowanie remontów i wyposażenia placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w ramach poszerzenia oferty pomocy psychologicznej i opiekuńczo - wychowawczej o której mowa w NPZ. <p>2.Finansowanie dyżuru psychologa, psychoterapeuty dla mieszkańców miasta w zakresie uzależnień i przemocy domowej</p> <p>3.Dofinansowanie działalności Punktów Konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą; w ramach zwiększania dostępności i podniesienia jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, o którym mowa w NPZ.</p> <p>4.Prowadzenie programów dla rodziców w formie warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy;</p> <p>5.Finansowanie szkoleń dla przedstawicieli grup zawodowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym, w tym z zakresu procedury „Niebieskie Karty”;(edukacja kadr o której mowa</p>	<p>- wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w placówkach wsparcia dziennego</p> <p>- liczba osób objętych przez nie wsparciem,</p> <p>- ilość przeprowadzonych zajęć liczba osób nimi objętych,</p> <p>- liczba osób korzystających z pomocy</p> <p>- liczba osób korzystających z Punktów Konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą,</p> <p>- wysokość dofinansowania Punktów Konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą,</p> <p>- liczba warsztatów,</p> <p>- liczba uczestników</p>

		<p>w NPZ)</p> <p>6. Inicjowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym oraz stała współpraca w ramach realizacji zadań Zespołu Interdyscyplinarnego;</p> <p>7. Wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie pomocy w zapewnieniu ofiarom przemocy z rodzin z problemem alkoholowym schronienia w sytuacjach kryzysowych;</p> <p>8. Wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie świadczenia pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem narkomanii;</p> <p>9. Organizacja i finansowanie wypoczynku letniego, zimowego, wycieczek dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (głównie z problemem alkoholowym) obejmującego program socjoterapii i/ lub program profilaktyki uzależnień oraz elementy profilaktyki zdrowotnej. W ramach poszerzania oferty psychologicznej i opiekuńczo wychowawczej o której mowa w NPZ.</p> <p>10. Współorganizowanie lokalnych dni trzeźwości.</p> <p>11. Pomoc w organizowaniu konstruktywnych form spędzania czasu wolnego osobom dotkniętym problemem alkoholowym, narkomanią lub przemocą w rodzinie oraz rodzin dotkniętych inną dysfunkcją.</p> <p>12. Wspieranie funkcjonowania noclegowni dla bezdomnych</p>	<p>- liczba szkoleń i uczestników szkoleń,</p> <p>- liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”,</p> <p>- liczba osób objętych pomocą w sytuacji kryzysowej,</p> <p>- wysokość dofinansowania działalności,</p> <p>- liczba osób objętych pomocą,</p> <p>- wysokość dofinansowania</p> <p>- liczba uczestników</p> <p>- liczba zorganizowanych akcji, działań, wydarzeń trzeźwościowych,</p> <p>- wysokość dofinansowania działań.</p> <p>- wysokość dofinansowania</p>
3.	<i>Prowadzenie profilaktycznej działalności</i>	<p>1. Wspieranie działalności świetlic, realizujących zajęcia o charakterze profilaktycznym z programem opiekuńczo – wychowawczym, programem</p>	<p>- wysokość dofinansowania świetlic oraz</p> <p>- liczba uczestników</p>

<p><i>informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.</i></p>	<p>profilaktycznym/socjoterapeutycznym</p> <p>2.Prowadzenie zajęć profilaktycznych, edukacyjnych i rozwojowych dla dzieci i młodzieży w szkole i poza szkołą</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkania psychoedukacyjne na temat problematyki uzależnień, - programy profilaktyczne oraz promocji zdrowia, podnoszące samoocenę, poczucie wartości (głównie rekomendowane przez KCPU - programy profilaktyczne dotyczące zapobiegania przemocy i uzależnień, w tym behawioralnych, - programy służące rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych, <p>3.Prowadzenie zajęć z elementami socjoterapii dla dzieci z rodzin z problemami: alkoholowym i /lub narkotykowym, przemocy w rodzinie,</p> <p>4.Realizacja konsultacji psychiatry w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Rawie Maz.</p> <p>5.Finansowanie dyżurów specjalisty w zakresie uzależnień behawioralnych dla dzieci i młodzieży</p> <p>6.Współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w zakresie profilaktyki uzależnień dzieci i młodzieży (warsztaty, treningi umiejętności życiowych, dofinansowanie pomocy terapeutycznych, konsultacje specjalistów)</p> <p>7.Prowadzenie spotkań edukacyjnych dla rodziców w ramach działań statutowych i pozastatutowych placówek oświatowych i innych instytucji;</p> <p>8.Prowadzenie konsultacji rodzinnych, poradnictwa wychowawczego i interwencji w sytuacji picia alkoholu oraz sięgania po substancje nielegalne przez niepełnoletnich;</p> <p>9.Współpraca ze szkołami w zakresie działań</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wysokość dofinansowania zajęć edukacyjnych i rozwojowych dla dzieci i młodzieży w szkole i poza szkołą oraz liczba uczestników, - ilość i rodzaj przeprowadzonych działań profilaktycznych, w tym głównie zrealizowanych rekomendowanych programów profilaktycznych, - liczba dzieci i młodzieży korzystających z konsultacji, - liczba dzieci i rodzin korzystających z pomocy - liczba działań - liczba spotkań dla rodziców,
---	--	--

		<p>profilaktycznych; realizacja programów z zakresu problematyki uzależnień w tym behawioralnych w ramach profilaktyki uzależnień o której mowa w NPZ</p> <p>10.Dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych;</p> <p>11.Wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowania ryzykowne (sięgają po środki uzależniające, stosują agresję i przemoc);</p> <p>12.Szkolenia dla nauczycieli, pracowników socjalnych, kuratorów, policji z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych u dzieci i młodzieży;(edukacja kadr NPZ)</p> <p>13.Zorganizowanie szkoleń dla sprzedawców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości;</p> <p>14.Zajęcia będące alternatywą wobec używania substancji psychoaktywnych, wspomagające proces zdrowienia;</p> <p>15.Promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych form zagospodarowania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacja imprez sportowych i kulturalnych, spektakli profilaktycznych, konkursów - organizowanie przedsięwzięć służących zwiększaniu bezpieczeństwa na obiektach sportowych, - dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych <p>16.Udział/współorganizowanie ogólnopolskich i regionalnych konkursów i kampanii, konferencji propagujących zdrowy styl życia, zdrowie psychiczne, trzeźwość oraz życie bez przemocy (jeśli takie będą organizowane);</p> <p>17.Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych,</p>	<p>- liczba konsultacji</p> <p>- wysokość dofinansowania działań</p> <p>- liczba dzieci</p> <p>- liczba zorganizowanych szkoleń</p> <p>- liczba uczestników,</p> <p>- liczba sprzedawców napojów alkoholowych objętych szkoleniami,</p> <p>- liczba szkoleń</p> <p>- liczba uczestników,</p> <p>- liczba działań</p>
--	--	---	--

		<p>informacyjnych i profilaktycznych dotyczących tematyki uzależnień w tym behawioralnych oraz przemocy;</p> <p>18.Przeprowadzenie lokalnej diagnozy związanej z sięganiem po substancje psychoaktywne oraz zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi wśród uczniów szkół i dorosłych mieszkańców miasta.- w ramach monitorwania i badania problematyki o której mowa w NPZ.</p> <p>Działania odnoszą się do profilaktyki uzależnień o której mowa w NPZ, edukacji zdrowotnej i profilaktyki uzależnień określonej w NPZ.</p>	<p>- liczba konkursów, kampanii i konferencji poświęconych problematyce alkoholowej i przemocy w rodzinie) oraz liczba osób nimi objętych,</p> <p>- ilość zakupionych materiałów edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych,</p> <p>- wysokość środków finansowych przeznaczonych na badania z zakresu spraw społecznych, diagnozy i ekspertyzy.</p>
4.	<p><i>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii</i></p>	<p>1.Współpraca z podmiotami wskazanymi w punkcie III. Programu poprzez realizację zadań zleczanych osobom fizycznym, instytucjom, organizacjom pozarządowym na podstawie zawieranych umów cywilno-prawnych bądź zleczanych w formie dofinansowania realizacji zadań własnych Miasta (konkursy ofert) lub też przekazywanych w drodze zawartego porozumienia między Miastem Rawa Mazowiecka a konkretnymi instytucjami.</p> <p>2.Współpraca zależnie od właściwości podmiotów, polegając przede wszystkim na:</p> <p>a.Podejmowaniu wspólnych działań edukacyjnych społeczności lokalnej w przedmiotowym zakresie,</p> <p>b.Wymianie informacji w zakresie występowania uzależnień na terenie działania samorządu oraz uzyskiwaniu pomocy</p>	<p>- wysokość dofinansowania działalności stowarzyszeń i klubów abstynenckich oraz liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach działań objętych dofinansowaniem,</p> <p>- wysokość dofinansowania działań podejmowanych przez podmioty działające w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz liczba osób korzystających ze wsparcia w ramach działań objętych dofinansowaniem,</p>

		<p>przez osoby uzależnione bądź zagrożone uzależnieniem oraz członków ich rodzin,</p> <p>c.Udzielaniu wsparcia merytorycznego w przedmiocie zagadnień dotyczących uzależnień, minimalizowaniu szkód z nimi związanych i zapobieganiu nowym uzależnieniom,</p> <p>Wspieranie działań w środowisku pracy</p> <p>d.osób dorosłych, w tym kampanii informacyjno-edukacyjnych dotyczących problemu uzależnień wśród pracowników,</p> <p>e.Dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez podmioty, których cele statutowe przewidują podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, innym uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz udzielanie pomocy osobom i rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym,</p> <p>f.Wspieranie działań profilaktycznych, interwencyjno-pomocowych oraz z zakresu readaptacji społecznej osób bezdomnych – uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od substancji psychoaktywnych, w szczególności od alkoholu i narkotyków,</p> <p>g.Współpraca ze środowiskami kościelnymi w sferze ich działalności na rzecz profilaktyki i promowania postaw trzeźwościowych.</p>	
5.	<p><i>Zapewnienie przestrzegania przepisów wynikających z art.13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz</i></p>	<p>1.Kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych prowadzone przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>2.Podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;</p> <p>3.Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania, w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu</p>	<p>- liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,</p> <p>- liczba podjętych interwencji w związku z nieprzestrzeganiem zasad i warunków korzystania z wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,</p> <p>- liczba wszczętych postępowań w związku z naruszeniem art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i</p>

	<i>występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</i>	alkoholizmowi; 4.Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Działania dotyczą zwiększania skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych o której mowa w NPZ.	przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6.	<i>Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.</i>	1.Wspieranie klubów integracji społecznej tworzonych na terenie miasta Rawa Mazowiecka i prowadzących działalność o charakterze terapeutycznym, samopomocowym, oferującym możliwość zatrudnienia osób uzależnionych i karanych sprawców przemocy;	- liczba uczestników centrów integracji społecznej dotkniętych problemem uzależnień, - wysokość dofinansowania działalności centrów integracji społecznej.
7.	<i>Zapewnienie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.</i>	<i>Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.</i>	Zadanie realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

VI. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Kompetencje i zadania MKRPA określone są w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

·Ustala się ryczałtowe wynagrodzenie – dietę w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia ustalanego przez Radę Ministrów (za udział w każdym spotkaniu – terenowym lub stacjonarnym);

·Wynagrodzenie za dany miesiąc wypłacane jest na podstawie list obecności do 5 dnia następnego miesiąca.

3. Stałe zwiększanie kompetencji członków komisji:

·szkolenia podnoszące kwalifikacje;

·wyjazdy służbowe (w tym koszty dojazdu);

4. Zmiana trybu pracy Komisji może ulec zmianie w przypadkach losowych np. ogłoszonego stanu pandemii na terenie kraju lub regionu bądź szczegółowych przepisów prawa ustanowionych na okoliczność wystąpienia takiego stanu.

VII. Monitoring efektywności działań

1. Monitoring i ewaluacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Rawa Mazowiecka będzie prowadzony do końca pierwszego kwartału roku następującego po roku sprawozdawczym. Pozwoli na zbieranie danych ilościowych i jakościowych, danych statystycznych oraz analizę uzyskanych danych.

2. Monitoring programu będzie prowadzony na podstawie:

- wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi Program.

- gromadzenia i analizy danych na temat problemu uzależnień oraz przemocy w rodzinie np. dane statystyczne z Policji, Straży Miejskiej, MKRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego.

- gromadzenia i analizy dokumentów związanych z realizacją programu

- gromadzenia sprawozdań z realizacji programu.

3. Ewaluacja będzie miała na celu ocenę Programu według jego efektów oddziaływania i potrzeb oraz podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzania bądź ograniczania podejmowanych działań programowych przy planowaniu na kolejne lata.

4. Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b. ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1119 z późn. zm.) Burmistrz Miasta przedkłada Radzie Miasta raport z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.